

Prædiken ved Pastorseminariets start - Løgumkloster – mandag den 6. august 2018

Præludium

Indgangsbøn

313 Kom, regn af det høje

Hilsen

Kollekt

Læsning: Salme 147

305 Kom, Gud Helligånd kom brat

Læsning: 1. kor 12,4—7.27-31

Troesbekendelse

396 Min mund og mit hjerte

Prædikentekst: Apok 3,14-22

376 Lyksaligt det folk

Altergang + Kollekt og velsignelse

10 Alt, hvad fuglevinger fik

Udgangsbøn

Postludium

Og skriv til englen for menigheden i Laodikea:

Dette siger Amen, det troværdige og sanddru vidne, Guds skabnings ophav: Jeg kender dine gerninger, du er hverken kold eller varm. (2) Gid du var enten kold eller varm! (1) Men nu, da du er lunken og hverken varm eller kold, vil jeg udspy dig af min mund. Siden du siger: Jeg er rig, jeg har samlet til huse og mangler intet, og du ikke ved, at hvis nogen er elendig og ynkelig og fattig og blind og nøgen, er det dig, så råder jeg dig til hos mig at købe guld, der er lutret i ild, for at du kan blive rig, og hvide klæder at iføre dig, for at din nøgenheds skam ikke skal ses, og salve til at salve dine øjne med, for at du kan se. Alle dem, jeg elsker, revser og tugter jeg. (3) Vær nidkær og omvend dig! Se, jeg står ved døren og banker på; hører nogen mig og åbner døren, vil jeg gå ind til ham og holde måltid med ham og han med mig. Den, der sejrer, vil jeg give sæde hos mig på min trone, ligesom jeg har sejret og har taget sæde hos min fader på hans trone. Den, der har øre, skal høre, hvad Ånden siger til menighederne.« Amen

”Gid du enten var kold eller varm! Men nu, da du er lunken og hverken varm eller kold, vil jeg udspy dig af min mund”. Den tronende Kristus, Menneskesønnen, dikterer disse ord i et brev til menigheden i Laodikea.

Vi er i Johannes Åbenbaringen, Bibelens allersidste skrift. Og jeg har valgt i dag, denne mandag, at udlægge og prædike over et stykke fra dette skrift.

Johannes sidder på øen Patmos, og han ser da for sin øjne pludselig Kristus. En vision, en åbenbaring. Himmelherren beordrer ham til at skrive breve til syv menigheder.

Det er breve, som rummer et ord til hver af disse menigheder og en bedømmelse af dem.

Menighederne er dem i Efesos, Smyrna, Pergamon, Thyatira, Sardes, Filadelfia og Laodikea. Der er således tale om syv konkrete navngivne menigheder, alle geografisk placeret i Lilleasien, historiske menigheder.

Beskrivelserne og bedømmelserne i de syv breve rækker imidlertid ud over deres egen tid. Vi, som hører ordene nu i dag, en august dag i 2018, kan både lade os tale til og lade os ramme af disse ord.

Brevenes anliggende er nutidig.

1. Men nu da du er lunken

Bedømmelsen af menigheden i den lilleasiatiske by Laodikea er hård. Brevet til dem er fuld af domsord: Menigheden i Laodikea er lunken og selvtilfreds.

Men hvad er der egentlig galt med at være lunken? Det er tydeligvis skidt ifølge Johannes Åbenbaringens forfatter at være lunken (det græske: *xliarós*), så heller være kold (det græske: *psykros*) eller varm (*zestós*).

Men hvorfor er det lunkne egentlig så skidt? Lunkent vand forstået som tempereret og håndvarmt er jo behageligt, og f.eks. langt at foretrække frem skoldhedt vand.

Jo, men det lunkne kan så også være synonym – som det er tilfældet her – med det lidenskabsløse og udtrykke en mangel på engagement. Det er formodentlig dette manglende hjerte og engagement, som hudflettes i brevet til menigheden i Laodikea. Kristus savner, at menigheden har hjerte med i det, de gør.

Som præst og menighed kræves det af os, at vi ikke er lunkne, om end - hvad er udgangspunktet og som også står i brevet: I er lunkne. Lunkenheden er del af menneskets natur og måde at være til på.

Selvtilfredsheden og trangen til at sikre sig selv er fortsat stor i vores verden. Og det, sådan at stå lidt på afstand med vores distancerede blik og betragte verden, er en stadig fristelse. Vi menneskers handlinger er endvidere ofte præget af manglende konsistens, af et alt for stort skel hos os mellem ord og handling.

Det halvhjertede og halvgjorte, som vi gør, er altså synonym med det lunkne.

Men er vi lunkne og halvhjertede, så kalder evangeliet os dog fortsat ud af vores lunkenhed. Det rykker os ud af vores egne selvtilfredse cirkler og lukker os ind i den levende verden, ind i et forpligtende fællesskab med hinanden.

✠

En sætning, som har fulgt mig gennem mange år, er en sætning af den vankundige pastor Laier, præst og billedhugger. Han var præst oppe i Hjallerup i 1930'erne – en utilpasset provokatør, som blev fjernet fra sit embede, og som skabte flere betydningsfulde og stærkt ekspressive skulpturer.

Laier spidder et sted i sine erindringer den lokale provst for at have sagt: "Åh det er så dejligt, at prædikenen er skrevet og bilen er vasket".

En mere spiddende og ironisk bemærkning kan man næppe tænke sig. Bilen skal ganske vist vaskes, og prædikenen skal skrives, og det er der sådan set ikke noget galt med. Vi har mange gode, nyttige og nødvendige praktiske gøremål i vores hverdag. Men det er den selvtilfredshed og magelighed, som Laier her hudfletter i sin måde at citere provsten på.

Og det er, tænker jeg, den samme lunkenhed, som Kristus vil skubbe sin menighed ud af. Mennesker er lunkne, ja men vi skal ikke være lunkne. "Gid I i stedet enten var kolde eller varme".

2. Gid I var kolde eller varme

Man kan som præst – og det gælder egentlig også i ethvert andet embede og arbejde - ikke bare stå på distancen og se på. Vi skal være nærværende i vores arbejde og hele tiden bestræbe os på at gøre det så godt som muligt, velvidende at vi ikke er perfekte.

I brevet til menigheden i Laodikea bliver denne fordring formuleret som et ønske: "Gid du enten var varm eller kold".

Arbejdet som præst kræver både akademisk viden og praktisk teologisk opøvelse, og man har god brug for empati og rige sociale kompetencer. Her er – måske lidt klicheagtigt formuleret - brug for både køligt overblik og varme hænder. Og vi kan også for at blive i klicherne, med vores virke, håbe på at gøre en forskel.

Men det er dog ikke først fremmest præstens personlige egenskaber og kundskaber, som skaber kirke og menighed, hverken hans eller hendes kølige overblik eller varme hænder.

Det er en overbebyrdelse af, hvad en præst skal, hvis vi tror, at det er vores egne evner, som skaber og gør kirke.

Tænk derfor ikke for meget på, hvordan du selv virker og om du er mest kold eller varm, for som det står i brevet til menigheden i Laodikea: I er lunkne.

Det er bedre, tror jeg, at holde sig til det, som digteren Helle Søttrup formulerer i en af sine taksigelser fra sin sidste samling, Taksigelse nr. 11:

Jeg behøver ikke vide,

Hvem jeg er,

For det ved du

Præstens arbejde er grundlæggende en tjeneste, og for langt de fleste af jer bliver det en tjeneste et sted, hvor der har været en lang række af præster før os og en menighed gennem lange tider.

Et blik på en præstetavle, måske med navne på præsterne, som har tjent på det pågældende sted siden reformationen, gør uundgåeligt én meget ydmyg, men den sætter så også – sådan har jeg i alt fald haft det - én fri til som ny præst at gå ind i rækken og gøre sit arbejde, så godt som nu muligt. Ligesom budskabet er et og er kommet til før mig, sådan er der også nogen, der har prædiket og virket her før mig.

Det vigtigste er, sådan som det fortælles om salmedigteren Romanos fra det 6. århundrede, at sluge evangeliet, tager det til sig, synge og skrive, bede og tale ud af det, vi er givet. Brug hertil gerne både hoved, hjerte, forstand og følelse, alt det, som du kan. Det handler om at kaste sig ind i arbejdet, og som opfordringen også lyder i brevet til menigheden i Laodikea: vær nidkær.

3. Vær nidkær

”Vær nidkær” (Zelou), skrives det til menigheden i Laodikea. ”I er ganske vist lunkne, og gid I dog var varme eller kolde”. Uanset temperaturen i os, så er fordringen til os, at vi skal nidkære.

Nidkær er vel egentlig ikke et ord, som vi bruger så ofte. Og det har også en negativ klang i de flestes ører. Er man nidkær er man emsig, måske ligefrem en rigorist og en pedant.

Men det centrale i ordet `nidkær` i denne sammenhæng er, at man er ivrig, vågen og står klar til at lytte og åbne sine døre. Det hjælper Guds ord os til: åbner vores ører. Og det hjælper Guds Ånd os til: åbner vores hjerter og knytter os sammen i et fællesskab som Guds elskede børn.

Guds ord og ånd fylder os således med mod og hjælper os på vej.

Det ske i Jesu navn. Amen